

ה"ת 45436/06/16 - מדינת ישראל נגד אורטל דבוש, אהרן אביטן, מרטין אביטן, שי שמעון אביטן, כולם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ה"ת 45436-06-16 מדינת ישראל נ' אביטן ואח'

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המבקשת:
נגד

מדינת ישראל

המשיבים:

4. אורטל דבוש

5. אהרן אביטן

6. מרטין אביטן

7. שי שמעון אביטן

כולם ע"י עו"ד אורי בר-עוז ועו"ד נדיר בראנסי

החלטה בבקשה להארכת תפיסת רכוש

1. בתיק זה התנהלה במשך מספר שנים חקירה רחבת היקף בחשד לביצוע עבירות שונות שהן עבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000. המשיב 5, שיכונה מעתה: "החשוד" כדי להבדילו מיתר המשיבים, הוא אחד החשודים המרכזיים בתיק זה, וחושדים כי היה מעורב בעבירות של הלבנת הון בסכומי עתק. משיבה 6 היא אשתו של החשוד, משיבה 4 היא בתו ומשיב 7 הוא בנו. במסגרת החקירה נתפס רכוש רב שנמצא בבעלות המשיבים או רשום ככזה. מעת לעת הארכתי לבקשת המדינה את התקופה המותרת להחזקת התפוסים על ידי המדינה. כעת עותרת המדינה להארכה נוספת של משך תפיסת הרכוש. המשיבים מתנגדים להמשך התפיסה של שני נכסי נדל"ן - אחד רשום על שמו של משיב 7 (בנו של החשוד) והשני רשום כנמצא בבעלות משותפת של החשוד ואשתו (משיבה 6).

2. במסגרת דיון זה אין הסניגורים חולקים על כך שקיימות ראיות במידה מספקת לשלב זה של ההליכים המשפטיים לכך שהחשוד עבר עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון בסכומים העולים בהרבה על שווי הרכוש שנתפס ממנו (כמובן, לא מדובר בהודאה בביצוע העבירות אלא בהסכמה לקיומן של ראיות לצורך הדיון בלבד).

3. המשיבים טוענים כי החלטה בתיק קודם להחזיר להם את אחת הדירות שבה עוסקת בקשה זו מהווה מעשה בית דין שימנע את חילוטה של דירה זו בעתיד, ולכן יש מקום לשחררה כבר כעת. אינני מקבל טענה זו. חוק איסור הלבנת הון מאפשר תפיסת רכוש כשווי הרכוש שנעברו בו עבירות הלבנת הון גם

אם לא מדובר באותו רכוש ממש. כלומר, ניתן לחלט רכוש שלא נעברה בו עצמו עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון. מכאן שרכוש שלא חולט בתיק קודם עדיין יכול להיות מחולט בתיק זה (כרכוש "בשווי"), העוסק ברווחים חדשים כתוצאה מביצוע של עבירות הלבנת הון שלא נדונו בתיק הקודם.

4. עוד טוענים המשיבים כי התמשכות ההליכים בתיק זה מצדיקה בפני עצמה את שחרורן של הדירות התפוסות. מנגד העריך התובע כי כתב אישום צפוי להיות מוגש בתוך שבועיים שלושה. אם מצרפים את העובדה שכתב אישום צפוי להיות מוגש בקרוב מאד לכך שהדירות אינן תפוסות פיזית על ידי המדינה, אלא רק נמנעת מכירתן (באמצעות רישום) והן משמשות בפועל את המשיבים, הרי שאין בהתמשכות ההליכים בפני עצמה כדי להצדיק דחיית הבקשה להארכת משך התפיסה.

5. טענתם המרכזית של המשיבים היא כי שני נכסי הנדל"ן שהם מתנגדים להארכת תפיסתם נרכשו ונרשמו על שם הבן והאישה לפני שבוצעו לכאורה העבירות המיוחסות לחשוד. לכן אין לטענתם מקום להאריך את תפיסת הדירה הרשומה על שם בנו של החשוד ואת תפיסת מחצית הדירה הרשומה בבעלות משותפת של החשוד ואשתו.

6. ב"כ המדינה טוען כי שתי הדירות הן בבעלותו של החשוד ורישומי הבעלות של בנו ושל אשתו הם פיקטיביים.

הדירה הרשומה כנמצאת בבעלות בנו של החשוד:

7. אשר לפיקטיביות הרישום של הדירה הרשומה על שם בנו של החשוד מציג ב"כ המדינה מספר ראיות:

א. בדיון בבקשה קודמת במסגרת אותה חקירה (ה"ת 62078-02-16) שנערך ביום 17.7.2016 בפני השופט רועי פרי אמר החשוד עצמו כי הדירה היא שלו (דבריו תועדו בפרוטוקול הדיון, עמ' 9, ש' 11) ועו"ד בראנסי המייצג את המשיבים גם בהליך שבפני הוסיף ואמר באותו דיון: "חצי מהדירה הנוספת היא של אשתו ויש שם משכנתא. לא הגשנו תצהירים של המשיבים 2-3 כי הדירות הן של המשיב 1" (כלומר, הדירות הן של החשוד ולכן לא הוגשו תצהירים של אשתו או של בנו - שם בשורות 14-15).

ב. בהודעה שמסר הבן בחקירתו ביום 14.3.2012 אמר כי הדירה אינה שלו אלא של אשתו של החשוד ורק רשומה על שמו - "אני אפילו לא יודע כמה שכירות מקבלים על הבית... ש. האם מחר אתה יכול למכור את הבית...? לא. זה לא בית שלי... ש. אבל הוא שלך? ת. לא, הוא רק מופיע על השם שלי... הבית זה פיקטיבי. אין ספק שזה לא שלי".

ג. ראיות שונות המעידות על כך שבתיק קודם שבו הורשע החשוד חולטו דירות רבות שהיו

בבעלותו אף על פי שהיו רשומות כנמצאות בבעלות אחרים ובהם בנו.

8. בתגובה לטענות המדינה מפנה ב"כ המשיבים לעדות אחרת שמסר בנו של החשוד במשטרה ביום 29.12.2015, אשר לפיה הדירה אמנם נרכשה עבורו על ידי אביו, אך בעלותו שלו בה היא אמיתית. אינני מוצא כי די בעדות זו כדי להפריך את הראיות שעליהן הצביעה המדינה.

9. עיקר טענתו של ב"כ המשיבים היא במישור המשפטי ונוגעת להוראות סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון הקובע:

21. חילוט רכוש בהליך פלילי

(א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש מתוך רכושו של הנידון בשווי של רכוש שהוא

(1) רכוש שנעברה בו העבירה, וכן רכוש ששימש לביצוע העבירה, שאיפשר את ביצועה או שיועד לכך;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

(ב) לענין סעיף זה, "רכושו של הנידון" - כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו.

(ג) לא נמצא רכוש של הנידון למימוש צו החילוט במלואו, רשאי בית המשפט לצוות על מימושו של הצו מתוך רכוש של אדם אחר, שהנידון מימן את רכישתו או שהעבירו לאותו אדם בלא תמורה; לא יצווה בית המשפט כאמור לגבי רכוש שמימן או שהעביר הנידון לאותו אדם לפני ביצוע העבירה שבשלה הורשע, ושלגביה ניתן צו החילוט.

10. **טענת הסניגור** היא שהואיל והדירה הרלבנטית נרכשה ונרשמה כנמצאת בבעלות בנו של החשוד עוד בטרם נעברו העבירות שבביצוען חושדים במשיב 5, **הרי שלפי הוראות סעיף 21(ג) לחוק לא ניתן יהיה לחלט את הדירה הרשומה על שם בנו של החשוד בין אם מדובר ברישום אמיתי או ברישום פיקטיבי**. למען הסר ספק שאלתי את ב"כ המשיבים: "האם אדוני טוען שאם נכס הועבר בצורה פיקטיבית לפני ביצוע העבירות אי אפשר לחלט אותו לפי חוק איסור הלבנת הון?" ותשובתו הייתה: "כן, זו טענתי" (ראו פרוטוקול הדיון מיום 25.12.2018, עמ' 125, ש' 4-2). הסניגור מסביר כי לתפיסתו המשפטית, הקביעה בסעיף 21(ג) שלפיה בית המשפט לא יורה על חילוט נכס שנרכש על ידי הנאשם עבור אדם אחר או הועבר לו ללא תמורה אם הרכישה או ההעברה בוצעו בטרם נעברה העבירה, היא בגדר סייג לאמור בסעיפים 21(א) ו-21(ב), וכל נכס שנרשם על שם אחר עוד לפני שנעברה העבירה לא ניתן לחלטו. הסניגור הפנה למספר החלטות של בתי המשפט שתומכות לדעתו בטענתו - בש"פ 3120/06 **מדינת ישראל נ' אבי פרץ** (2006), ה"ת (ירושלים) **יוסף אבואלעפיא נ' מדינת ישראל** (2015), ת"פ (תל אביב) 26065-07-14 **מדינת ישראל נ' דורון אלעד** (2018) וה"ת (ראשון לציון) 38637-06-12 **מדינת ישראל נ' בועז צ'ציק** (2012).

הכרעה בעניין הדירה הרשומה כנמצאת בבעלות בנו של החשוד:

11. מן הבחינה העובדתית אני קובע כי הראיות שהציגה המבקשת ומפורטות בפסקה 7 לעיל מספיקות כדי לבסס חשד סביר (ואף מעבר לכך) שהדירה שבה מדובר נרשמה באופן מלאכותי כנמצאת בבעלותו של בנו של החשוד ובעליה האמיתי הוא החשוד עצמו שבשליטתו היא נמצאת (הסניגורים לא טענו כטענת הבן באחת מחקירותיו שהדירה נמצאת בבעלות אשתו של החשוד).
12. אני דוחה את העמדה המשפטית של ב"כ המשיבים שלפיה דירה שנרשמה באופן פיקטיבי על שם צד ג', אך שייכת למעשה לאדם שהורשע בעבירה של הלבנת הון לא תוכל להיות מחולטת אם הרישום הפיקטיבי בוצע בטרם בוצעו העבירות שבהן הורשע.
13. אם דירה נמצאת בבעלותו של המורשע והיא רק רשומה באופן פיקטיבי על שמו של צד ג' חלים בעניינה סעיפים 21(א) ו-21(ב) לחוק ולא חל בעניינה סעיף 21(ג) לחוק, ולכן כלל לא משנה מתי בוצע הרישום. סעיף 21(א) עוסק ב"רכושו של הנידון" וסעיף 21(ב) מסביר כי רכושו של הנידון הוא "כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונות". סעיף 21(ג) עוסק ב"רכושו של אדם אחר". אם רישום הבעלות הוא פיקטיבי משמע אין הוא משקף את הבעלות האמיתית והרכוש אינו נמצא בבעלות מי שרשום כבעליו. לעניינו של 21 לחוק קובעת, כמובן, הבעלות האמיתית (וראו כאמור ההגדרה בסעיף 21(ב)). בהקשר זה הרישום הוא ראיה בלבד, וכאשר ברור שהרישום הוא בדוי אין הוא מכריע.
14. אציין כי אף אחת מן ההחלטות שאליהן הפנה ב"כ המשיבים אינה תומכת כמובן בעמדתו שלפיה יש להתחשב ברישום שידוע שהוא פיקטיבי.
15. לנוכח האמור לעיל, ובהתחשב בכך שהתובע העריך כי כתב אישום צפוי להיות מוגש בתוך שבועיים שלושה, אני מאריך את משך תפיסת הדירה הרשומה כנמצאת בבעלותו של משיב 7 עד 9.2.2019. כמו כן אני מאריך עד לאותו מועד את משך תפיסת כל רכוש נוסף שנתפס מן המשיבים ואשר הם לא התנגדו להמשך תפיסתו וזאת בהתבסס על החומר שהוצג לי בדיונים הקודמים ובהתחשב בכך שכתב אישום צפוי להיות מוגש בתוך תקופה קצרה עד מאד.
16. **הואיל והסניגור העמיד את סוגיית הרישום הפיקטיבי המוקדם בלב טיעונו והבהיר כי בכוונתו לערער על החלטתי אם אדחה את עמדתו בעניין זה, אני קובע כי ההחלטה דלעיל ניתנת לערעור החל מרגע נתינתה.**

הדירה הרשומה כנמצאת בבעלות משותפת של החשוד ואשתו

17. אשר לנכס הרשום כנמצא בבעלות משותפת של החשוד ואשתו (משיבה 6) הצביע ב"כ המדינה על הראיות הבאות כמבססות את טענתו כי רישום הבעלות המשותפת בנכס זה הוא פיקטיבי ובעליה האמיתיים הוא החשוד בלבד:

א. בעדות שמסר החשוד במשטרה ביום 5.1.2016 (עמ' 3) נשאל החשוד: "מתי קנית את הנכס? כמה שילמת? כמה משכנתא יש על נכס זה ומי מתגורר בו כיום? ומדוע הנכס משותף גם לאישה מרטיין?" על כך השיב החשוד: "לא זוכר. הדירה הזאת מעוקלת מהבנק וגם נמכר שם חלק מהבית. יש בחור בשם שמואל באנדר שהוא קנה ממני את הבית לפני שנתיים והבנק לא מוכן לשחרר את הבית בגלל משכנתא..." החשוד הוסיף שאין לו טלפון של באנדר ושאינו יודע איך אפשר לאתרו וסירב להשיב לשאלות נוספות בקשר לנכס זה.

ב. בעדות שמסרה אשת החשוד במשטרה ביום 22.12.2015 (החל בעמ' 1 ש' 8) היא אמנם טענה שהנכס נמצא בבעלות משותפת שלה ושל החשוד, אך אמרה כי אינה יודעת ממי הוא נרכש ובאיזה סכום, מה שטחו וכמה חדרים יש בו. עוד ציינה כי היא עצמה לקחה משכנתא על הנכס וכך מימנה את רכישתו, אך לטענת ב"כ המדינה לפי רישומים מתיקו הקודם של החשוד הנכס לא נרכש באמצעות משכנתא, אלא היא נרשמה עליו מאוחר יותר (ראו מסמך שכותרתו "מסלול הלבנה" ועוסק בנכס הרלבנטי). יצוין עוד כי לפי עדות זו בעת תפיסתו לא התגורר איש מהמשיבים בנכס זה אלא הוא הושכר לאדם אחר. כלומר, לא מדובר בדירה ששימשה בזמן תפיסתה כדירת המגורים של החשוד ואשתו.

ג. קיימות ראיות לכך שהחשוד מחזיק נכסי נדל"ן רבים הרשומים באופן פיקטיבי על שם אחרים ובהסכם החילוט מן התיק הקודם חולטו דירות רבות שכאלה. בהקשר זה הוגשה בין היתר עדותו של חנניה אביטן במשטרה מיום 19.3.2012. לפי עדות זאת ניהל העד נכסי נדל"ן רבים עבור החשוד.

18. במהלך הדיון שנערך בפניי שאלתי את ב"כ המשיבים: "האם אתה מעונין להציג ראיות שלפיהן לא מדובר בהעברות פיקטיביות או ברישום פיקטיבי מראש?" ב"כ המשיבים השיב לשאלתי באופן נחרץ: "חד משמעית לא" (פרוטוקול הדיון מיום 25.12.2018, עמ' 125, ש' 14-17), כשהוא משליך את יהבו על הטענה שהוזכרה לעיל שלפיה אם רישום הבעלות נעשה לפני שבוצעו לכאורה עבירות הלבנת ההון, אין זה משנה אם מדובר ברישום פיקטיבי או אמיתי. טענה זו של הסניגור דחיתי כבר בחלק הקודם של החלטה זו, ולכן יכולתי לנוכח סירובו של הסניגור להביא ראיות לקבל החלטה סופית גם בבקשה להארכת תפיסתו של הנכס הרשום כנמצא בבעלות משותפת של החשוד ושל אשתו (לעניין השלכות בעלות משותפת על הליך מעין זה ראו למשל בש"פ פרץ הנזכר לעיל). עם זאת, לנוכח אופי הראיות שבידי המדינה בקשר לנכס זה אני מוצא מקום לאפשר לב"כ המשיבים לשקול מחדש את עמדתו בקשר להצגת ראיות מצדו לשם סתירת טענת המדינה לרישום פיקטיבי של בעלותה המשותפת של אשת החשוד בנכס. אסביר בהקשר זה כי אני סבור שהראיות שהציגה המדינה ופורטו בסעיף 17 לעיל מספיקות להרמת הנטל הראייתי הראשוני להצדיק תפיסת הנכס (כמוסבר לעיל מדובר בתפיסה

רישומית בלבד), אך מדובר בראיות שייתכן שבידי המשיבים לסתור אותן בראיות טובות.

19. אבהיר כי הואיל ומדובר בבקשה של המדינה להארכת תפיסה מוטל עליה נטל ראשוני להראות כי רישום הבעלות של מי שאינו חשוד בביצוע עבירה הוא פיקטיבי והבעלים האמיתי הוא החשוד, ורק אם הרימה נטל זה מועבר נטל הראיה אל מי שרשום כבעלים לסתור את הראיות שהציגה המדינה. במקרה זה אמנם הרימה המדינה את הנטל הראשוני, אך בהתחשב בכך שמדובר ברישום של בעלות משותפת של בני זוג ושהסניגור נמנע מלהביא ראיות בין היתר משום העובדה שתלה את יהבו בצד המשפטי של טיעונו, שאותו דחיתי, אני מוצא מקום להשאיר לסניגור דלת פתוחה לשקול מחדש את האפשרות להביא ראיות שיסתרו את הראיות שהציגה המדינה. אני מפנה את תשומת לב ב"כ המשיבים לכך שבהליכים קודמים בפרשה שנידונה בפניי ובקשר לאותו נכס (ה"ת 62708-02-16) קבע השופט רועי פרי בהסתמך על פסקי הדין בבש"פ 6159/01 **יונס אבו עמר נ' מדינת ישראל** (2001) ובבש"פ 4118/14 **שמחה גנה נ' מדינת ישראל** (2014) שלפי הוראות סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון ובהתאם לאמור בתקנות הסמים המסוכנים (סדרי דין לעניין חילוט רכוש), תש"ן-1990 על המשיבים להגיש תצהירים כתמיכה בטענותיהם. לעניין זה ראו גם **בש"פ פרץ** שהוזכר לעיל.

20. לנוכח האמור לעיל, אני מאפשר לסניגור לשקול מחדש את עמדתו בקשר להבאת ראיות לסתירת הראיות שבידי המדינה בעניין הנכס שרשום כנמצא בבעלות משותפת של החשוד ושל אשתו. אם יודיע הסניגור כי שינה את עמדתו בעניין זה אקבע דיון נוסף בבקשה שבו יוצגו הראיות. זאת, אלא אם יוגש עד אז כתב אישום.

21. לנוכח האמור לעיל, בהתחשב בראיות שהוצגו בפניי בדיונים קודמים כבסיס לחשדות נגד המשיב 5, בהתחשב בראיות שהציגה המדינה לכך שרישום הבעלות המשותפת בנכס הוא פיקטיבי ולכך שהנכס נמצא לכאורה בבעלות בלעדית של החשוד, בהתחשב בכך שמדובר בתפיסה רישומית ולא פיזית ובכך שכתב אישום אמור להיות מוגש בתקופה הקרובה ממש, אני מאריך את תפיסתו של נכס זה עד לקבלת החלטה סופית בבקשה להארכת תפיסתו ולא יאוחר מיום 9.2.2019 (החלטתי הסופית בעניין נכס זה תתקבל לאחר הודעה שימסור הסניגור בדבר החלטתו אם הוא מעוניין להגיש ראיות מטעמו).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כאמור בפסקה 16 לעיל.

ניתנה היום, 30 בדצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

המזכירות תשלח החלטה זו בפקס לצדדים.